Okuma / TR

Bir etki sonraki koşulu değiştirdiğinde.

Geri beslemeyi salt tekrardan ayırmak.

Bir etki sonraki koşulu değiştirdiğinde.

Tekrarlayan her hata, açıklanmış bir geri besleme değildir. Uydurulmuş bir süreç, tekrar, geri etki ve denetlenebilir düzeltme arasındaki farkı görünür kılar.

Bir hata yeniden ortaya çıkıyor

Uydurulmuş bir çalışma grubu birkaç kez güncelliğini yitirmiş bir randevu listesi gönderiyor. Her hatada yeni bir hatırlatma yollanıyor. Buna rağmen sonraki hafta yine yanlış tarihler ortaya çıkıyor. Akışı hemen bir döngü olarak çizmek doğal görünebilir. Ancak tekrar tek başına bunun nasıl ortaya çıktığını açıklamaz.

Belki birkaç kişi aynı eski indirmeyi kullanıyordur. Belki bundan bağımsız yanlış bir kaynak vardır. Belki de hatırlatma sonraki davranışı gerçekten değiştiriyordur. Olasılıklar ayrılmalıdır. Anlaşılır bir daire biçimi, önceki etkinin sonraki akışa geri döndüğünün kanıtı değildir.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Dönüş yolu adlandırılmalıdır

Burada kullanılan anlamıyla geri besleme, bir etkinin daha sonraki etkilerin koşullarını değiştirmesi durumunda vardır. Örneğin grup her hataya ek mesajlarla karşılık verebilir. Bu yüzden geçerli değişikliklerin fark edilmesi zorlaşıyorsa tepki, sonraki hatanın koşullarını birlikte şekillendiriyor olabilir.

Bu açıklama başlangıçta bir hipotezdir. Gözlemlenebilir ara adımlar içerir: Mesajlar artar, geçerli sürüm daha sık karıştırılır ve yanlış seçim başka bir hatadan önce gelir. Bu yol eksikse veya zamansal sırası uymuyorsa ileri sürülen geri besleme düzeltilmelidir.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Pekiştirmek ve dengelemek

Pekiştirici bir geri besleme, değişikliği aynı yönde sürdürür. Dengeleyici bir geri besleme ise sapmaya karşı koyar. Teknik dilde bu yönlere pozitif ve negatif de denir. Bu sözcükler burada iyi ve kötü anlamına gelmez.

Grup örneğinde, onayla birlikte açık bir sürüm numarası hatalı devri sınırlayabilir. Yararlı bir geri bildirim o zaman sonraki adımın ön koşulunu değiştirir. Bunun gerçekten başarıp başarmadığı

uygulamaya bağlıdır. Düzeltme olarak düşünülen bir önlem geç kalabilir, anlaşılmaz kalabilir veya başka bir yerde yeni zorluklar yaratabilir.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Gecikme sürecin parçasıdır

Bir müdahale, aynı anda hiçbir şey değişmiyor diye etkisiz sayılmaz. Bazı sonuçlar ancak daha sonra görünür olur. Tersine, anında oluşan sakinlik de alttaki zorluğun çözüldüğüne henüz kanıt değildir. Değerlendirme için hangi değişimin hangi süre içinde beklendiği önceden belli olmalıdır.

Matematiksel biçim de ayrı bir sorudur. Doğrusal bir güncelleme bir durumu sonraki duruma geri bağlayabilir. Doğrusal olmayan bir fonksiyon böyle bir dönüş yolu olmadan çalışabilir. Bu nedenle „doğrusal“, yalnızca „geri beslemesiz“in başka bir sözcüğü olarak kullanılamaz. Süreç ve fonksiyon biçimi ayrı ayrı belirlenmelidir.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Sınırlı bir düzeltmeyi gözlemlemek

Editoryal bir alıştırma için uydurulmuş grup tam bir değişiklik seçer: Geçerli randevu listesini tek bir yer tutar ve her güncelleme tanınabilir bir sürüm numarası alır. Bunun hangi hata türünü azaltması gerektiği ve hatanın nasıl sayılacağı önceden kaydedilir. Eski durum sonradan başka türlü ölçülmez.

Sonraki akışta beklentiye uyan ve uymayan sonuçlar not edilir. Belki karışıklık sayısı azalırken eksik bilgiler kalır. O zaman önlem, zorluğun sınırlı bir bölümüne ulaşmıştır. Belki hiçbir şey değişmez; o zaman varsayılan ilişki yeniden incelenir. Başarısız bir düzeltmenin yerine daha olumlu bir anlatı konulmamalıdır.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Bir döngü sınanabilir bir iddia olarak kalır

AdL, bir etki ile sonraki koşullar arasındaki ilişkiyi açıkça ifade etmeye yardımcı olur. Kavramlar ilişkiyi kendileri sağlamaz. İlişki gözlemlenebilir, varsayılabilir veya uygun bir modelle gösterilebilir. Bu durum, ilgili ifadenin parçasıdır.

Burada sıfır durumuna da izin verilir. Yeni mesaj aynı konuyu ansa da sonraki eylemi hiç değiştirmiyorsa,

ilgili bir geri etki gösterilmiş olmaz. Sunum o zaman basit bir olay dizisi olarak kalabilir. Model, bulunmayan bir ilişkiyi açıkça çizmediğinde daha kesin hâle gelir.

Bu yüzden soru yalnızca „Ne tekrarlanıyor?“ değildir. Aynı zamanda „Dönüş yoluyla sonraki durumu ne değiştiriyor?“ sorusudur. Bazen bir geri besleme, bazen ortak bir kaynak bulunur; bazen henüz yeterli açıklama bulunamaz. Bu ayrım sonraki düzeltmeyi daha kesin kılar.

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0 · Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.

Sorular

Önceki etkiyi sonraki koşula bağlayan somut yol hangisi?

Hangi zamansal gözlem açıklamanla çelişirdi?

Geri beslemenin yanında hangi daha basit açıklama incelenmelidir?

Bu baskı hakkında

14 Ekim 2026 tarihli AdL toplu baskı 2.0’ın 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümleri ile doğrusallık ve geri besleme ayrımını ele alan inceleme cildine göre

uyarlanmıştır. Grup çalışması betimlemesi ve alıştırma, yeni ve uydurulmuş editoryal uygulamalardır. Bu okuma gerçek kişiler hakkında tanısal kesinlik iddiasında bulunmaz.

Bir etkinin gerçek dönüş yolu gündelik dille açıklandı.

Pekiştirici ve dengeleyici geri besleme ahlaki değerlendirmeden ayrıldı.

Gecikmeler, olası karşı kanıtlar ve sınırlı bir alıştırma eklendi; geri besleme yokluğunu doğrusallıkla özdeşleştiren eski yaklaşım benimsenmedi.

Seçili bölümlerin yeni örnekler ve bağlamla bağımsız uyarlaması; kaynak metinlerin tam baskısı değildir. Örnekler kurgusaldır; ADL yorumları editoryal uyarlamalardır. Dış kaynaklar ADL'nin etkililiğini kanıtlamaz.

Kaynaklar

AdL Architektur des Lebens · überarbeitete Gesamtausgabe 2.0
Birinci eser, 11.2–11.4, 26.7, 27.8–27.9 ve 36. bölümler; 2.0 baskısının kesinleştirmeleri.